

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 15 серпня 2024р.

Львів

№ 63/74-р/к

Справа № 63/9-02-65-2022

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Акціонерне товариство «Оператор газорозподільної системи «Рівнегаз» (*Інформація з обмеженим доступом*) у період з січня 2022 року по грудень 2023 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи в територіальних (географічних) межах м. Рівне та Рівненської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебувала у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації Товариства, із часткою 100 відсотків, як таке, що не мало на цьому ринку жодного конкурента.

Акціонерне товариство «Оператор газорозподільної системи «Рівнегаз» зобов'язувало замовників приєднання, що є стандартним, здійснювати погодження проєктної документації внутрішнього газопостачання у випадках, коли технічними умовами приєднання точка вимірювання (місце встановлення комерційного вузла обліку) визначена в газових мережах зовнішнього газопостачання, включаючи навіть ту проєктну документацію, яку виготовило, власне, АТ «Рівнегаз», а також отримувало плату за це погодження.

За умов існування значної конкуренції на ринку така поведінка акціонерного товариства «Оператор газорозподільної системи «Рівнегаз» була б неможливою, адже у такому випадку споживачі послуги з приєднання до газорозподільної системи в межах території, де знаходиться газорозподільна система, що перебувала у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації Товариства, мали б можливість обирати між кількома виконавцями таких послуг, а у разі ущемлення їх інтересів, обрали б іншого виконавця цих послуг.

За результатами розгляду справи № 63/9-02-65-2022, адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України визнала дії акціонерного товариства «Оператор газорозподільної системи «Рівнегаз» у період з січня 2022 року по грудень 2023 року, які полягали у зобов'язанні замовників здійснювати погодження проєктної документації внутрішнього газопостачання у випадках, коли технічними умовами приєднання точка вимірювання (місце встановлення комерційного вузла обліку) визначена в газових мережах зовнішнього газопостачання, включаючи навіть ту проєктну документацію, яку виготовило, власне, АТ «Рівнегаз», а також отримання плати за це погодження, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної

конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи в межах території, де знаходилася газорозподільна система, що перебувала у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «Рівнегаз», шляхом вчинення дій, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

На акціонерне товариство «Оператор газорозподільної системи «Рівнегаз» накладено штраф у розмірі 34 000 (тридцять чотири тисячі) гривень.

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення, розглянувши матеріали справи № 63/9-02-65-2022 про порушення акціонерним товариством «Оператор газорозподільної системи «Рівнегаз» законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання Відділу досліджень і розслідувань в Рівненській області Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 26.07.2024 № 63-03/173-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) від 03.11.2022 № 63/68-рп/к розпочато розгляд справи № 63/9-02-65-2022 у зв'язку із наявністю в діях АТ «Рівнегаз», які полягають у встановленні додаткової умови замовникам послуг з приєднання до газорозподільних мереж в межах території м. Рівне та Рівненської області, а саме: здійснити погодження проекту внутрішнього газопостачання тоді, як технічними умовами приєднання точка вимірювання (місце встановлення комерційного вузла обліку) визначена в газових мережах зовнішнього газопостачання, що суперечить чинному законодавству України у сфері приєднання до газорозподільної системи, ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з приєднання об'єктів замовника до газорозподільних мереж шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (2) Листом від 04.11.2022 № 63-02/2304 повідомлено АТ «Рівнегаз» про початок розгляду справи № 63/9-02-65-2022 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та направлено копію розпорядження.
- (3) Відділенням до АТ «Рівнегаз» направлено вимоги про надання інформації:
 - від 30.08.2022 № 63-02/1588 (відповідь надана листом від 12.09.2022 № 33001-Лв-6805-0922 (вх. від 15.09.2022 № 63-01/1049));
 - від 16.04.2024 № 63-02/867е (відповідь надана листом від 26.04.2024 № 33002-1-Лв-1441-0424 (вх. від 02.05.2024 № 63-01/1098)).
- (4) Листом від 29.07.2024 № 63-02/2421е надіслано до АТ «Рівнегаз» посвідчену копію подання про попередні висновки від 26.07.2024 № 63-03/173-П у справі № 63/9-02-65-2022. Відправлення здійснено електронною поштою (згідно із скріншотом Відділення – 30.07.2024) та рекомендованим листом Укрпоштою (відповідно до трекінгу, відправлення № 0600947341828 вручено 06.08.2024).

- (5) 05.06.2024 представником АТ «Рівнегаз» (*Інформація з обмеженим доступом*) здійснено ознайомлення із матеріалами справи № 63/9-02-65-2022 (клопотання Товариства про ознайомлення з матеріалами справи № 63/9-02-65-2022 від 31.07.2024 № 33001-Сл-1932-0724 (вх. від 01.08.2024 № 63-01/1746)).
- (6) Листом від 08.08.2024 № 33001-Сл-1999-0824 (вх. Відділення від 09.08.2024 № 63-01/1815) АТ «Рівнегаз» надало відповідь на подання про попередні висновки від 26.07.2024 № 63-03/173-П у справі № 63/9-02-65-2022.

2. СТОРОНИ

- (7) *Відповідачем* є акціонерне товариство «Оператор газорозподільної системи «Рівнегаз»» (далі – АТ «Рівнегаз», Товариство); (*Інформація з обмеженим доступом*).
- (8) АТ «Рівнегаз» є юридичною особою, здійснює свою діяльність на підставі Статуту, затвердженого загальними зборами акціонерів Товариства (протокол від 26.03.2019 № 17).
- (9) Згідно з інформацією, розміщеною в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, видами діяльності АТ «Рівнегаз» (*Інформація з обмеженим доступом*).
- (10) Відповідно до Статуту, предметом діяльності АТ «Рівнегаз» є розподіл та/або постачання газу, зокрема надання населенню, бюджетним організаціям, промисловим та комунальним підприємствам, а також іншим суб'єктам підприємницької діяльності послуг з розподілу природного, нафтового газу та газу (метану) вугільних родовищ та постачання природного газу, газу (метану) вугільних родовищ і скрапленого газу.
- (11) ПАТ «Рівнегаз» (після перейменування – АТ «Рівнегаз») мало ліцензію на право провадження господарської діяльності з розподілу природного, нафтового газу і газу (метану) вугільних родовищ на території міста Рівне та Рівненської області в зоні розташування розподільних газопроводів, що перебувають у власності та користуванні ПАТ «Рівнегаз», видану на підставі постанови Національної комісії з регулювання енергетики від 26.03.2015 № 924 (переоформлену, за заявою ліцензіата, на безстрокову постановою Національної комісії з регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор) від 14.09.2015 № 2302).
- (12) Послуги розподілу природного газу АТ «Рівнегаз» надавало відповідно до ліцензії на право провадження господарської діяльності з розподілу природного газу в межах території м. Рівне та Рівненської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «Рівнегаз».
- (13) Разом з цим, з метою забезпечення споживачів можливістю отримання послуги розподілу природного газу, АТ «Рівнегаз» здійснювало приєднання об'єкту споживача / замовника до газорозподільних мереж в зоні розташування розподільних газопроводів, що перебувають у власності та користування АТ «Рівнегаз» на території м. Рівне та Рівненської області.
- (14) Таким чином, АТ «Рівнегаз» здійснювало господарську діяльність, надаючи послугу з розподілу природного газу та на суміжному ринку - приєднання до газорозподільних мереж споживачам, за що отримувало відповідну плату, отже, в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», є суб'єктом господарювання.
- (15) *Заявником* є (*Інформація з обмеженим доступом*) (далі – (*Інформація з обмеженим доступом*), Заявник, Замовник), що мешкає (*Інформація з обмеженим доступом*).

3. ВИЗНАЧЕННЯ СТАНОВИЩА СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ НА РИНКУ

- (16) Відділенням здійснено дослідження становища АТ «Рівнегаз» на ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи у межах території міста Рівне та Рівненської області, де знаходиться газорозподільна систем, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «Рівнегаз», відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та з урахуванням пункту 2.2 Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (із змінами) (далі – Методика), згідно із переліком дій, передбачених підпунктами 2.1.1 – 2.1.11 Методики, та встановлено наступне.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (17) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (18) У відповідності до пункту 3.3 Методики, визначення складу суб'єкта господарювання, що випускає, постачає, продає, придбаває (споживає, використовує) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги), здійснюється шляхом установаження переліку суб'єктів господарювання (юридичних та фізичних осіб), які здійснюють діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів чи іншу господарську діяльність, у тому числі контроль над іншою юридичною чи фізичною особою, і які пов'язані відносинами, що забезпечують контроль господарської діяльності одного суб'єкта господарювання іншим (іншими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (19) Суб'єктом господарювання, який є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища, є АТ «Рівнегаз».

3.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання

- (20) Конкретною послугою, яка надається АТ «Рівнегаз», є послуги з приєднання до газорозподільної систем в межах території міста Рівне та Рівненської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації Товариства.
- (21) Відповідно до пункту 6 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон про ринок природного газу), газорозподільна система - технологічний комплекс, що складається з організаційно і технологічно пов'язаних між собою об'єктів, призначених для розподілу природного газу від газорозподільних станцій безпосередньо споживачам.
- (22) Згідно з пунктом 17 частини першої статті 1 Закону про ринок природного газу, оператор газорозподільної системи (далі – Оператор ГРМ) - суб'єкт господарювання, який на підставі ліцензії здійснює діяльність із розподілу природного газу газорозподільною системою на користь третіх осіб (замовників).

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів щодо яких має визначатися монополієне (домінуюче) становище

- (23) Відповідно до пункту 4.1 Методики перелік товарів щодо яких має визначатись монополієне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і мають для продавців (постачальників, виробників) покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (24) У відповідності до пункту 4.2. Методики визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (25) Послуги з приєднання до газорозподільних систем не є взаємозамінними з будь-якими іншими послугами.

а) споживчі характеристики

- (26) Відповідно до пункту 4.2.1 Методики, споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.
- (27) Згідно з пунктом 30 частини першої статті 1 Закону про ринок природного газу, приєднання - сукупність організаційних і технічних заходів, у тому числі робіт, спрямованих на створення технічної можливості для надання послуг транспортування чи розподілу природного газу, які здійснюються у зв'язку з підключенням об'єкта будівництва чи існуючого об'єкта замовника до газотранспортної або газорозподільної системи.
- (28) Відповідно до пункту 35 частини першої статті 1 Закону про ринок природного газу, розподіл природного газу – господарська діяльність, що підлягає ліцензуванню і пов'язана з переміщенням природного газу газорозподільною системою з метою його фізичної доставки споживачам, але що не включає постачання природного газу.
- (29) Статтею 1 Закону України «Про природні монополії» (далі – Закон про природні монополії) визначено, що:
 - *природна монополія* – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги);
 - *суб'єкт природної монополії* – суб'єкт господарювання (юридична особа) будь-якої форми власності, який виробляє (реалізує) товари на ринку, що перебуває у стані природної монополії.
- (30) У абзаці четвертому частини першої статті 5 Закону про природні монополії зазначено, що відповідно до цього Закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у таких сферах, зокрема, розподілу природного газу.
- (31) Оператор ГРМ надає споживачу послугу з розподілу природного газу, яка включає в себе забезпечення цілодобового доступу споживача до газорозподільної системи в межах приєднаної потужності його об'єкта і розподіл (переміщення) належному

споживачу (його постачальнику) природного газу газорозподільною системою з метою його фізичної доставки до межі балансової належності об'єкта споживача.

б) умови споживання

- (32) Загальні умови приєднання (технічного доступу) до газорозподільних систем визначені у главі 1 розділу V Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.11.2015 за № 1379/27824 (із змінами, далі – Кодекс ГРМ).
- (33) Згідно з пунктом 1 глави 1 розділу V Кодексу ГРМ власники об'єктів будівництва або існуючих об'єктів (земельних ділянок), які фізично не підключені до ГРМ, мають право на приєднання (технічний доступ) цих об'єктів до ГРМ, що на законних підставах перебуває у власності або користуванні (у тому числі в експлуатації) Оператора ГРМ, у порядку, визначеному цим розділом.
- (34) За зверненням власника об'єкта чи земельної ділянки (замовника) про приєднання його об'єкта до ГРМ, Оператор ГРМ зобов'язаний забезпечити приєднання об'єкта (земельної ділянки) до ГРМ, що на законних підставах перебуває в його власності або користуванні (у тому числі в експлуатації), за умови дотримання власником (замовником) вимог Кодексу ГРМ та чинного законодавства.

в) умови реалізації

- (35) Послуги з приєднання до газорозподільної системи надаються на платній основі Оператором ГРМ, який отримав ліцензію на право провадження господарської діяльності з розподілу природного газу.
- (36) Відповідно до абзацу першого пункту 4 глави 1 розділу V Кодексу ГРМ, приєднання об'єктів (земельних ділянок) замовника до ГРМ здійснюється на підставі договору на приєднання, що укладається за формами, наведеними у додатках 15, 16 до цього Кодексу. При цьому невід'ємною частиною договору на приєднання є технічні умови приєднання (додаток 17), які визначають вихідні дані для проектування газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання, які будуються Оператором ГРМ, та вихідні дані для проектування та будівництва газових мереж внутрішнього газопостачання об'єкта замовника від точки приєднання до газових приладів і пристроїв замовника. Будівництво та введення в експлуатацію газових мереж внутрішнього газопостачання забезпечується замовником.
- (37) Нормами пункту 1 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ, визначено виключний перелік документів, які замовник надає Оператору ГРМ до заяви на приєднання.

г) ціна

- (38) Основні вимоги та умови розрахунку плати за приєднання об'єктів замовників до газотранспортної або газорозподільної системи визначені Методологією встановлення плати за приєднання до газотранспортних і газорозподільних систем, затвердженою постановою НКРЕКП від 24.12.2015 № 3054 «Про затвердження Методології встановлення плати за приєднання до газотранспортних і газорозподільних систем» та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 16 березня 2016 року за № 396/28526 (із змінами, далі – далі Методологія № 3054).
- (39) Плата за приєднання передбачає відшкодування всіх витрат оператора газотранспортної або газорозподільної системи на розвиток газових мереж зовнішнього газопостачання (будівництво газових мереж від місця забезпечення

потужності до точки приєднання), встановлення в точці вимірювання вузла обліку із забезпеченням його захисту від несприятливих погодних умов та несанкціонованого доступу, а також підключення газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання і пуск газу.

- (40) Якщо замовник забезпечує виконання підготовчих, проєктних, будівельно-монтажних, пусканалагоджувальних робіт, необхідних для приєднання до газорозподільної або газотранспортної системи, самостійно і за власні кошти, то вартість цих робіт не включається в розрахунок вартості послуги приєднання.
- (41) Відповідно до пункту 6 розділі II Методології № 3054, ставки плати за стандартне приєднання, для адміністративно-територіальних одиниць, на яких здійснюють діяльність кілька операторів газорозподільних систем, встановлюються НКРЕКП однаковими для всіх операторів газорозподільних систем цієї адміністративно-територіальної одиниці з урахуванням середньозважених розрахункових значень плати за стандартне приєднання, обчислених окремо кожним оператором газорозподільної системи для території, де такий оператор газорозподільної системи здійснює свою діяльність.
- (42) Отже, товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище АТ «Рівнегаз», є послуги з приєднання до газорозподільної системи.

д) Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (43) Пунктом 1.3. Методики визначено, що споживач – юридична чи фізична особа, яка здійснює діяльність з придбання та використання товарів, послуг, робіт на відповідному товарному (товарних) ринку (ринках).
- (44) Основними споживачами послуг з приєднання до газорозподільної системи виступають фізичні особи, юридичні особи або фізичні особи - підприємці, які на підставі відповідного договору замовляють у оператора газорозподільної системи відповідні послуги для підключення об'єктів до газорозподільних систем в межах території міста Рівне та Рівненської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «Рівнегаз».

3.3. Визначення товарних меж ринку

- (45) Відповідно до пунктів 5.1 - 5.3 Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (46) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
 - (а) подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
 - (б) подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - (в) наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - (г) відсутність суттєвої різниці в цінах;

- (д) взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (47) Послуга з розподілу природного газу — послуга Оператора ГРМ, яка надається споживачу та включає в себе забезпечення цілодобового доступу споживача до газорозподільної системи в межах приєднаної потужності його об'єкта і розподіл (переміщення) належному споживачу (його постачальнику) природного газу газорозподільною системою з метою його фізичної доставки до межі балансової належності об'єкта споживача.
- (48) АТ «Рівнегаз», відповідно до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) «Про видачу ліцензії на розподіл природного газу ПАТ «Рівнегаз» від 15.06.2017 № 774 (із змінами), отримало ліцензію на право провадження господарської діяльності з розподілу природного газу в межах території м. Рівне та Рівненської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації Товариства.
- (49) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (50) Товариство під час здійснення господарської діяльності з розподілу природного газу в межах території, де знаходиться його газорозподільна система, надає послуги з приєднання до газорозподільних систем з метою забезпечення основної діяльності та задоволення потреб споживачів. При цьому, споживачі, які мають намір укласти договір на приєднання до газорозподільної системи, за звичайних умов не можуть перейти від споживання одного товару (послуги з приєднання) до споживання іншого.
- (51) Таким чином, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є послуги з приєднання до газорозподільної системи в межах території м. Рівне та Рівненської області.

3.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (52) Відповідно до пункту 6.1 Методики, територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (53) Відповідно до пункту 1.3 Методики, територіальними межами ринку є територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої споживач може задовольнити свій попит на певний товар, і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.
- (54) Внаслідок технологічних особливостей процесу надання вказаних вище послуг, споживачі не можуть за звичайних умов легко приєднатися до газорозподільних систем іншого суб'єкта господарювання, що, можливо, здійснює діяльність на території відповідного населеного пункту, оскільки кожен із таких суб'єктів здійснює діяльність **у межах саме тих мереж, які перебувають у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації**. Прокладення ж інших газорозподільних систем – поряд з існуючими, є економічно недоцільним, оскільки потребує витрачання значних матеріально-фінансових ресурсів.

- (55) Згідно з частиною першою статті 9 Закону про ринок природного газу, господарська діяльність на ринку природного газу, пов'язана з розподілом природного газу, провадиться за умови отримання відповідної ліцензії.
- (56) Відповідно до положень пункту 1.3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу природного газу, затверджених постановою НКРЕКП від 16.02.2017 № 201 (далі – Ліцензійні умови), місце провадження господарської діяльності — територія адміністративно-територіальної одиниці (область, район, місто, село тощо), де знаходиться газорозподільна система ліценziata, до якої підключено не менше 50 000 точок приєднання суб'єктів ринку природного газу щодо якої НКРЕКП прийнято рішення про надання права ліцензіату в її межах здійснювати господарську діяльність з розподілу природного газу.
- (57) Як зазначалося вище, згідно з постановою НКРЕКП «Про видачу ліцензії на розподіл природного газу ПАТ «Рівнегаз»» від 15.06.2017 № 774 (із змінами, внесеними постановою НКРЕКП від 18.06.2019 № 1089), АТ «Рівнегаз» (*Інформація з обмеженим доступом*) видано ліцензію на право провадження господарської діяльності з розподілу природного газу в межах території м. Рівне та Рівненської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «Рівнегаз».
- (58) Отримання послуги з приєднання до газорозподільних систем можливе лише у суб'єкта господарювання, який провадить господарську діяльність з розподілу природного газу на певній території.
- (59) Отже, територіальними (географічними) межами ринку послуг з приєднання до газорозподільних систем, враховуючи технологічні особливості здійснення Товариством господарської діяльності з розподілу природного газу на підставі ліцензійних умов, є територія м. Рівне та Рівненської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «Рівнегаз», тобто, територія його ліцензованої діяльності відповідно до постави НКРЕКП від 15.06.2017 № 774 (із змінами).

3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (60) Відповідно до пункту 7.1 Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило – рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (61) Часовими межами ринку послуг з приєднання до газорозподільних систем у межах території м. Рівне та Рівненської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «Рівнегаз», визначено період із січня 2022 року по грудень 2023 року (включно) (прийняття постанови НКРЕКП від 27.12.2023 № 2511 «Про зупинення дії ліцензії з розподілу природного газу, виданої АТ «Рівнегаз»», яка набрала чинності з 01.01.2024 року), тобто проміжок часу, протягом якого залишалась незмінна структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

3.6. Визначення потенційних конкурентів

- (62) Відповідно до пункту 9.1 Методики, потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари

(товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.

- (63) Пунктом 1.3 Методики визначено, що бар'єри вступу на ринок – обставини, які перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних із суб'єктами господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.
- (64) Власники об'єктів будівництва або існуючих об'єктів (земельних ділянок), які фізично не підключені до газорозподільної системи (далі – ГРМ), мають право на приєднання (технічний доступ) цих об'єктів до ГРМ, що на законних підставах перебуває у власності або користуванні (у тому числі в експлуатації) Оператора ГРМ.
- (65) Договір розподілу природного газу має бути укладений Оператором ГРМ з усіма споживачами, у тому числі побутовими споживачами, об'єкти яких в установленому порядку підключені до/через ГРМ, що на законних підставах перебуває у власності чи користуванні Оператора ГРМ.
- (66) Споживачі, у тому числі побутові споживачі, для здійснення ними санкціонованого відбору природного газу з ГРМ та можливості забезпечення постачання їм природного газу їх постачальниками, зобов'язані укласти договір розподілу природного газу з Оператором ГРМ, до газорозподільної системи якого в установленому законодавством порядку приєднаний їх об'єкт. Здійснення відбору (споживання) природного газу споживачем за відсутності укладеного договору розподілу природного газу не допускається.
- (67) Отже, внаслідок технологічних особливостей приєднання до газорозподільних систем, а також з огляду на обмеження, що пов'язані з територією розміщення (розташування) газорозподільних систем, конкуренція на ринку послуг з приєднання до газорозподільних систем — відсутня, тому потенційні конкуренти у АТ «Рівнегаз» були відсутні.

3.7. Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- (68) Відповідно до пункту 9.2 Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (69) Бар'єрами вступу на досліджуваний ринок є адміністративні, економічні та організаційні обмеження, пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу, а також із необхідністю залучення значних фінансових ресурсів для будівництва нової газорозподільної системи.
- (70) Для вступу нових суб'єктів господарювання на ринок послуг з приєднання до газорозподільних систем існують бар'єри економічного та організаційного характеру, пов'язані з технологічними особливостями діяльності на ринку, необхідними для присутності суб'єкта господарювання на цьому ринку, а саме: наявність у суб'єкта господарювання газорозподільної системи або організація використання вже збудованої, що унеможливорює вступ потенційних конкурентів на зазначений ринок.
- (71) Основними бар'єрами вступу на ринок послуги з приєднання до газорозподільних систем є обмеження, пов'язані з необхідністю наявності у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації газорозподільних мереж та необхідності

отримання ліцензії на провадження діяльності з розподілу природного газу в межах території м. Рівне та Рівненської області.

- (72) Отже, АТ «Рівнегаз» у період з січня 2022 року по грудень 2023 року є єдиним суб'єктом господарювання, який надавав послуги з приєднання до газорозподільної системи в межах території м. Рівне та Рівненської області, де знаходилася газорозподільна система, що перебувала у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації Товариства, а відтак споживачі цих послуг не мали можливості отримувати такі послуги від інших суб'єктів господарювання.

3.8. Установлення монопольного (домінуючого) становища АТ «Рівнегаз»

- (73) На підставі ліцензії на право провадження господарської діяльності з розподілу природного газу згідно з постановою НКРЕКП від 15.06.2017 № 774 АТ «Рівнегаз» у період з січня 2022 року по грудень 2023 року здійснювало провадження господарської діяльності на ринку з розподілу природного газу в межах території м. Рівне та Рівненської області, де знаходилася газорозподільна система, що перебувала у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «Рівнегаз».
- (74) Отже, у замовників послуг з приєднання до газорозподільної системи в межах території м. Рівне та Рівненської області, де знаходилася газорозподільна система, що перебувала у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «Рівнегаз», альтернатива в отриманні цих послуг від іншого суб'єкта господарювання відсутня.
- (75) Частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
- (76) (а) на цьому ринку у нього немає жодного конкурента;
- (77) (б) не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (78) Таким чином, у розумінні положень абзацу другої частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за результатами господарської діяльності в період із січня 2022 року по грудень 2023 року АТ «Рівнегаз» займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи у межах території м. Рівне та Рівненської області, де знаходилася газорозподільна система, що перебувала у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації Товариства із часткою 100 відсотків, оскільки не мало жодного конкурента на цьому ринку.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (79) Взаємовідносини оператора газорозподільних систем (Оператор ГРМ) із суб'єктами ринку природного газу, регулюються згідно із:
- Законом України «Про ринок природного газу» (зі змінами) (далі – Закон про ринок природного газу);
 - Кодексом ГРМ.
- (80) Відповідно до статті 1 Закону про ринок природного газу:

- газорозподільна система – технологічний комплекс, що складається з організаційно і технологічно пов'язаних між собою об'єктів, призначених для розподілу природного газу від газорозподільних станцій безпосередньо споживачам;
 - замовник – фізична або юридична особа, яка на підставі договору замовляє надання однієї чи кількох із таких послуг: приєднання до газотранспортної або газорозподільної системи; транспортування природного газу; розподіл природного газу; зберігання (закачування, відбір) природного газу; послуги установки LNG;
 - оператор газорозподільної системи – суб'єкт господарювання, який на підставі ліцензії здійснює діяльність із розподілу природного газу газорозподільною системою на користь третіх осіб (замовників);
 - приєднання – сукупність організаційних і технічних заходів, у тому числі робіт, спрямованих на створення технічної можливості для надання послуг транспортування чи розподілу природного газу, які здійснюються у зв'язку з підключенням об'єкта будівництва чи існуючого об'єкта замовника до газотранспортної або газорозподільної системи;
 - стандартне приєднання – приєднання до діючих газових мереж оператора газорозподільної системи об'єктів газоспоживання потужністю до 16 метрів кубічних на годину включно на відстань, що не перевищує 25 метрів для сільської та 10 метрів для міської місцевості по прямій лінії від місця забезпечення потужності до точки приєднання;
 - місце забезпечення потужності (точка забезпечення потужності) – максимально наближене до об'єкта замовника місце/точка на існуючому об'єкті газорозподільної або газотранспортної системи, від якого (якої) здійснюється будівництво газових мереж до об'єкта замовника (точки приєднання) та/або забезпечується необхідний рівень потужності, замовленої для об'єкта приєднання;
 - місце приєднання (точка приєднання) – запроектована або існуюча межа балансової належності між газовими мережами зовнішнього та внутрішнього газопостачання;
 - газова мережа внутрішнього газопостачання – газова мережа від місця/точки приєднання об'єкта або межі земельної ділянки замовника до його газових приладів (пристроїв) включно або до газової мережі третіх осіб (замовників, споживачів);
 - газова мережа зовнішнього газопостачання – газова мережа від місця забезпечення потужності до місця/точки приєднання об'єкта або межі земельної ділянки замовника.
- (81) Відповідно до положень 19¹ Закону про ринок природного газу, оператор газорозподільної системи або оператор газотранспортної системи на підставі поданої замовником заяви надає послугу з приєднання до газотранспортної або газорозподільної системи відповідно до умов договору про приєднання, цього Закону, кодексу газорозподільних систем або кодексу газотранспортної системи.
- (82) Замовник має право на свій розсуд обирати виконавця проектних та будівельних робіт з приєднання серед суб'єктів господарювання, які мають право на провадження відповідного виду діяльності згідно з вимогами законодавства. При цьому витрати замовника, пов'язані з виконавцями проектних та будівельних робіт, не включаються до складу плати за приєднання до газотранспортної або газорозподільної системи.
- (83) Абзацом другим частини шістнадцятої статті 19¹ Закону про ринок природного газу визначено, що *проект внутрішнього газопостачання, який передбачає організацію вузла обліку, та кошторис витрат на організацію вузла обліку в цій частині погоджуються замовником з оператором газотранспортної системи або оператором газорозподільної системи. В інших випадках проект внутрішнього газопостачання не*

потребує погодження з оператором газотранспортної системи або оператором газорозподільної системи.

- (84) Взаємовідносини оператора газорозподільних систем із суб'єктами ринку природного газу, а також правові, технічні, організаційні та економічні засади функціонування газорозподільних систем регулюються, зокрема, Кодексом ГРМ. Загальні умови приєднання (технічного доступу) до ГРМ та порядок приєднання об'єктів замовників до ГРМ визначено у розділі V Кодексу ГРМ.
- (85) Ліцензійними умовами визначено, що відповідно до вимог Кодексу ГРМ, ліцензіат зобов'язаний забезпечити доступ замовників до газорозподільної системи для приєднання до неї їх об'єктів будівництва або існуючих об'єктів.
- (86) Відповідно до пункту 5 розділу I Методології № 3054, типи приєднань об'єктів замовників до газорозподільної системи поділяються на стандартне приєднання та приєднання, що є нестандартним (нестандартне приєднання).
- (87) Пунктом 8 розділу II Методології № 3054 передбачено, що встановлена НКРЕКП ставка плати за стандартне приєднання для відповідного оператора газорозподільної системи є обов'язковою та незмінною при визначенні її розміру оператором газорозподільної системи в договорі на приєднання до газорозподільної системи.

Ставка плати за стандартне приєднання, залишається незмінною незалежно від того, до якого газопроводу – високого, середнього чи низького тиску – здійснюється приєднання об'єкта замовника.

Ставка плати за стандартне приєднання, включає, зокрема, *послугу оператора газорозподільної системи щодо встановлення в точці вимірювання вузла обліку із забезпеченням його захисту від несприятливих погодних умов та несанкціонованого доступу, а також послуги з підключення газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання і пуску газу.*

- (88) Відповідно до пункту 3 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ визначено, якщо відповідно до даних опитувального листа та поданих із заявою на приєднання документів об'єкт (земельна ділянка) замовника підпадає під стандартне приєднання і замовник визначає Оператора ГРМ виконавцем проектних та будівельних робіт зовнішнього газопостачання, *точка приєднання для замовника відповідно до договору на приєднання має визначатися на межі земельної ділянки замовника або за його згодою на території такої земельної ділянки.* При цьому плата за приєднання (вартість послуги Оператора ГРМ з приєднання об'єкта замовника), що визначається в договорі, має відповідати платі за стандартне приєднання, яка встановлена Регулятором для такого типу приєднання.
- (89) Після укладення договору на приєднання Оператор ГРМ забезпечує в установленому цією главою порядку приєднання об'єкта чи земельної ділянки замовника (будівництво газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання) впродовж тримісячного строку з урахуванням вимог цього Кодексу та графіка оплати замовником за договором. Зокрема, Оператор ГРМ за договором на приєднання забезпечує:
- 1) оформлення земельних відносин щодо траси прокладання газових мереж зовнішнього газопостачання;
 - 2) отримання містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки під газовими мережами зовнішнього газопостачання (за необхідності);
 - 3) виконання інженерно-геодезичних вишукувань;
 - 4) розробку та затвердження проєкту зовнішнього газопостачання;

- 5) отримання в установленому законодавством порядку дозвільних документів про початок будівельних робіт;
 - 6) будівництво та введення в експлуатацію новозбудованих (реконструйованих) газових мереж зовнішнього газопостачання;
 - 7) встановлення в точці вимірювання вузла обліку із забезпеченням його захисту від несприятливих погодних умов та несанкціонованого доступу;
 - 8) відновлення благоустрою, що було порушено внаслідок будівництва;
 - 9) підключення газових мереж зовнішнього газопостачання в місці забезпечення потужності;
 - 10) підключення до ГРМ газових мереж внутрішнього газопостачання замовника в точці приєднання з урахуванням вимог цього Кодексу;
 - 11) пуск газу на об'єкт замовника та укладання договору розподілу природного газу (технічної угоди) з урахуванням вимог цього Кодексу.
- (90) Пунктом 9 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ передбачено, що Оператор ГРМ впродовж десяти робочих днів у міській місцевості та п'ятнадцяти робочих днів у сільській місцевості після надання йому замовником підтвердних документів про введення в експлуатацію газових мереж внутрішнього газопостачання та їх фізичну наявність в точці приєднання, а також передачі Оператору ГРМ одного екземпляра проекту внутрішнього газопостачання зобов'язаний забезпечити підключення об'єкта замовника до ГРМ (фізичне з'єднання газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання) за умови дотримання замовником оплати вартості послуги з приєднання, якщо договором на приєднання не встановлений більш пізніший термін. При цьому на момент підключення до ГРМ газових мереж внутрішнього газопостачання Оператор ГРМ:
- 1) забезпечує приймання вузла обліку в експлуатацію відповідно до вимог цього Кодексу;
 - 2) складає та підписує відповідно до вимог цього Кодексу з власником газових мереж внутрішнього газопостачання заяву-приєднання до договору розподілу природного газу з його персоніфікованими даними або технічну угоду про умови приймання-передачі природного газу, передбачену цим Кодексом для суміжних суб'єктів ринку природного газу;
 - 3) складає та підписує з власником газових мереж внутрішнього газопостачання акт розмежування балансової належності газопроводів та експлуатаційної відповідальності сторін, який є невід'ємною частиною договору розподілу природного газу (технічної угоди);
 - 4) здійснює заходи з унеможливлення несанкціонованого відбору природного газу на період до початку розподілу природного газу, в тому числі шляхом встановлення інвентарної заглушки та/або пломбування запірних пристроїв.
- Пуск газу в газові мережі внутрішнього газопостачання (на об'єкт споживача, суміжного суб'єкта ринку природного газу) здійснюється Оператором ГРМ в установленому законодавством порядку протягом п'яти робочих днів у міській місцевості та десяти робочих днів у сільській місцевості за умови укладання договору розподілу природного газу (технічної угоди) та після набуття споживачем (суміжним суб'єктом ринку природного газу) підтверджених обсягів природного газу на відповідний період.

Якщо на момент підключення до ГРМ і прийняття в експлуатацію вузла обліку власник газових мереж внутрішнього газопостачання забезпечив укладення договору розподілу природного газу (технічної угоди), а також за наявності у нього підтверджених обсягів природного газу на поточний календарний період пуск газу в газові мережі внутрішнього газопостачання здійснюється Оператором ГРМ одночасно з підключенням до ГРМ та складанням акта приймання комерційного вузла обліку в експлуатацію.

- (91) Згідно з пунктом 1 розділу IV Методології № 3054 до окремих послуг (робіт), що пов'язані з приєднанням та поточною діяльністю оператора газотранспортної або газорозподільної системи, зокрема, належать погодження у випадках, передбачених Кодексом газорозподільних систем або Кодексом газотранспортної системи, проєктної документації на відповідність наданим технічним умовам та чинним нормативно-правовим актам.
- (92) Варто зазначити, що положеннями Закону про ринок природного газу та Кодексу ГРМ передбачено погодження проєктної документації виключно у тих випадках, коли при приєднанні, що є стандартним, розроблення проєкту внутрішнього газопостачання забезпечував замовник і технічними умовами приєднання точка вимірювання (місце встановлення комерційного вузла обліку) визначена в газових мережах внутрішнього газопостачання, а Методологією передбачено встановлення плати за погодження у випадках, передбачених Кодексом ГРМ.
- (93) Таким чином, відповідно до вимог Закону про ринок природного газу, Кодексу ГРМ, Методології № 3054, при стандартному приєднанні об'єкта Замовника до газорозподільної системи, погодження проєктної документації внутрішнього газопостачання передбачено виключно у тих випадках, коли розроблення проєкту внутрішнього газопостачання забезпечував замовник і технічними умовами приєднання точка вимірювання (місце встановлення комерційного вузла обліку) визначена в газових мережах внутрішнього газопостачання.

5. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- (94) Разом з тим, при здійсненні контролю за дотриманням АТ «Рівнегаз» законодавства про захист економічної конкуренції на ринку приєднання до газорозподільної системи виявлено наступне.
- (95) До Відділення звернулась із заявою про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (далі – Заява) (*Інформація з обмеженим доступом*) від 19.08.2022 (вх. № 63-14/60-Є від 19.08.2022) щодо дій АТ «Рівнегаз» при прийнятті в експлуатацію та підключенні газової мережі внутрішнього газопостачання, а також при підписанні договору розподілу природного газу та акту розмежування балансової належності газопроводів та експлуатаційної відповідальності за адресою: (*Інформація з обмеженим доступом*).
- (96) У Заяві (*Інформація з обмеженим доступом*) зазначила, що після здійснення нею повної оплати та виконання АТ «Рівнегаз» послуги зі стандартного приєднання, відповідно до договору на приєднання до газорозподільної системи (для стандартного приєднання) від 19.04.2022 № 02А330-5730-22, укладеного Замовником із АТ «Рівнегаз», Кодексу газорозподільних систем та Мінімальних стандартів та вимог до якості обслуговування споживачів природного газу, звернулася до Товариства із заявою щодо здійснення підключення газової мережі внутрішнього газопостачання у точці приєднання, надання для підписання договору з розподілу природного газу та акту розмежування балансової належності газопроводів та експлуатаційної відповідальності за адресою: (*Інформація з обмеженим доступом*), в терміни,

передбачені чинним законодавством. До зазначеної заяви, адресованої АТ «Рівнегаз», (*Інформація з обмеженим доступом*) додала:

- проєкт внутрішнього газопостачання;
- договір технічного обслуговування;
- акт приймання в експлуатацію;
- акт первинної перевірки димових та вентиляційних каналів.

(97) АТ «Рівнегаз», розглянувши звернення Замовника (*Інформація з обмеженим доступом*), листом від 05.08.2022 за № 33002.1.1-Лв-5679-0822 повідомило її про наступне (пряма мова): *«На виконання п. 9, гл. 2, Розділу V Кодексу газорозподільних систем, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.11.2015р. за № 1379/27824, Оператор ГРМ впродовж десяти робочих днів у міській місцевості та п'ятнадцяти робочих днів у сільській місцевості зобов'язаний забезпечити підключення об'єкта замовника до ГРМ (фізичне з'єднання газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання) за умови дотримання замовником оплати вартості послуги з приєднання, якщо договором на приєднання не встановлений більш пізніший термін, після надання йому замовником підтвердних документів про введення в експлуатацію газових мереж внутрішнього газопостачання та їх фізичну наявність в точці приєднання, а також передачі Оператору ГРМ одного екземпляра проєкту внутрішнього газопостачання.*

Також додатково інформуємо, що у відповідності до технічних умов № 33002.1.3-Туп-136-0422 від 18.04.2022 року по адресі (Інформація з обмеженим доступом), проєкт на внутрішнє газопостачання має бути погоджений із Оператором ГРМ.

Роботи по прийманню в експлуатацію комерційного вузла обліку природного газу, здійсненню підключення газової мережі внутрішнього газопостачання у точці приєднання, підписання договору з розподілу природного газу та акту розмежування балансової належності газопроводів та експлуатаційної відповідальності Оператором ГРМ можуть бути виконані після виконання вищеперерахованих вимог» (мовою оригіналу).

(98) На думку (*Інформація з обмеженим доступом*), викладену у Заяві, Товариство перевищує свої повноваження, зловживає монопольним (домінуючим) становищем, оскільки погодження проєкту є **платною послугою**, а, відповідно до Кодексу, проєкт внутрішнього газопостачання не потребує погодження з Оператором ГРМ, тому що вузол обліку газу знаходиться в проєкті зовнішнього газопостачання та погоджений Оператором ГРМ.

(99) Відділенням здійснено аналіз копій документів, наданих листом АТ «Рівнегаз» від 12.09.2022 за № 33001-Лв-6805-0922 (вх. Відділення від 19.09.2022 № 63-01/1049) та встановлено наступне: відповідно до заяви Замовника № ЗКп-5272-33014-0422 від 06.04.2022 до АТ «Рівнегаз» про надання послуги з приєднання до газових мереж житлового будинку за адресою: (*Інформація з обмеженим доступом*) (зі змінами), до опитувального листа (зі змінами), до дозволу на стандартне приєднання до газорозподільної системи та до технічних умов на стандартне приєднання до газорозподільної системи від 18.04.2022 № 33002.1.2-Туп-136-0422 (зі змінами),

- приєднання до газових мереж житлового будинку є *стандартним*;
- виконання розробки проєкту внутрішнього газопостачання (ПКД ВнГП) забезпечує – *Замовник*;
- виконання будівельно-монтажних робіт внутрішнього газопостачання (БМР ВнГП) забезпечує – *Замовник*;

- виконання розробки проєкту зовнішнього газопостачання (ПКД ЗГП) забезпечує – *Оператор ГРМ*;
 - виконання будівельно-монтажних робіт зовнішнього газопостачання (БМР ЗГП) забезпечує – *Оператор ГРМ*.
- (100) Товариство надало до Відділення копію проєкту *на стандартне приєднання* нового будівництва системи зовнішнього газопостачання житлового будинку за адресою: *(Інформація з обмеженим доступом)* (пояснювальна записка № 33002.1.2-Туп-136-0422-ПЗ, креслення № 33002.1.2-Туп-136-0422-ГПЗ, специфікація обладнання, виробів та матеріалів № 33002.1.2-Туп-136-0422-ГПЗ.С), виготовленого АТ «Рівнегаз» за № 330-ПКДп-535-0522 від 06.05.2022. Зазначений проєкт зовнішнього газопостачання розроблений відповідно до чинних норм, правил та стандартів, про що засвідчено начальником відділу та головним інженером проєкту *(Інформація з обмеженим доступом)*, (ним проєкт погоджений та перевірений).
- (101) Змістом вказаного проєкту зовнішнього газопостачання передбачено *встановлення вузла обліку газу в газових мережах зовнішнього газопостачання*, зокрема, підпунктом 1.3 проєкту зовнішнього газопостачання «Основні проєктні рішення по газопостачанню» передбачено встановлення вузла обліку газу з лічильником газу в металевій шафі.
- (102) Пунктом 4 «Вузол обліку газу» проєкту зовнішнього газопостачання, зокрема підпунктами:
- Основні показники ГСО;
 - Розрахунок витрат газу;
 - Визначення типорозміру лічильника,
- визначено місце, марку, тип обладнання, потужність обладнання, розрахунок витрат газу, визначення типорозміру, особливості встановлення тощо комерційного обліку газу житлового будинку Замовника.
- (103) Отже, *робочий проєкт зовнішнього газопостачання передбачає встановлення вузла обліку газу в газових мережах зовнішнього газопостачання*.
- (104) Відділення проаналізувало технічні умови на стандартне приєднання Замовника до газорозподільної системи від 18.04.2022 № 33002.1.2-Туп-136-0422. Згідно із ситуаційним планом, що є додатком до зазначених технічних умов приєднання, точка приєднання збігається з прогнозованим місцем встановлення ВОГ (вузла обліку газу) та розташована на межі земельної ділянки, приблизно в дев'яти метрах від місця забезпечення потужності.
- (105) Відповідно до завдання на проєктування газових мереж зовнішнього газопостачання, об'єктом якого є «Нове будівництво системи зовнішнього газопостачання житлового будинку за адресою: *(Інформація з обмеженим доступом)*», відомість робочих креслень основного комплексу ГПЗ (газопостачання зовнішнього) містить найменування, зокрема, таких робіт/послуг АТ «Рівнегаз»:
- Схема встановлення вузла обліку газу, місце встановлення (план), специфікація, схема розміщення отворів для кріплення на задній стінці шафи;
 - Схема встановлення опори під шафу ВОГ (вузла обліку газу), специфікація.
- (106) План вводу об'єкта «Нове будівництво системи зовнішнього газопостачання житлового будинку за адресою: *(Інформація з обмеженим доступом)*» передбачає, що місце приєднання об'єкта збігається з межею балансової належності газопроводів та експлуатаційної відповідальності та з місцем встановлення лічильника обліку газу,

типорозмір, потужність, розрахунок витрат газу, особливості встановлення тощо якого визначені проектом зовнішнього газопостачання, розробленого АТ «Рівнегаз».

- (107) Отже, план вводу об'єкта АТ «Рівнегаз» передбачає *встановлення вузла обліку газу в газових мережах зовнішнього газопостачання, а також типорозмір, потужність, розрахунок витрат газу, особливості встановлення лічильника обліку газу.*
- (108) Листом від 12.09.2022 за № 33001-Лв-6805-0922 (вх. Відділення від 19.09.2022 № 63-01/1049) АТ «Рівнегаз» повідомило, що вартість погодження у випадках, передбачених Кодексом газорозподільних систем або Кодексом газотранспортної системи, проектною документації на відповідність наданим технічним умовам та чинним нормативно-правовим актам затверджена Наказом АТ «Рівнегаз» від 26.08.2019 (*Інформація з обмеженим доступом*) і становить для юридичних осіб та інших суб'єктів господарювання - **998,00 грн** та для фізичних осіб – **482,00 грн**. (Зазначену інформацію щодо встановленої Товариством вартості погодження проектів системи внутрішнього газопостачання АТ «Рівнегаз» підтвердило також листом від 26.04.2024 № 33002-1-Лв-1441-0424 (вх. від 02.05.2024 № 63-01/1098).
- (109) Також Товариство повідомило, що право погодження проектів (зовнішнього та внутрішнього газопостачання) визначено згідно наказу АТ «Рівнегаз» від 01.07.2022 (*Інформація з обмеженим доступом*).
- (110) Таким чином, АТ «Рівнегаз» затвердило зазначеними наказами вартість послуг з погодження проектною документації у випадках, передбачених Кодексом ГРМ.
- (111) Однак, Кодексом ГРМ не передбачено обов'язку погодження Оператором ГРМ проектною документації внутрішнього газопостачання у випадку, коли приєднання є стандартним і технічними умовами приєднання точка вимірювання (місце встановлення комерційного вузла обліку) визначена в газових мережах зовнішнього газопостачання.
- (112) Разом з тим, вищезазначене свідчить, що АТ «Рівнегаз» не дотримується положень Закону про ринок природного газу, Кодексу ГРМ та положень, затверджених у внутрішніх наказах Товариства, оскільки зобов'язує Замовників погоджувати проектну документацію внутрішнього газопостачання у випадках, коли приєднання є стандартним і технічними умовами приєднання точка вимірювання (місце встановлення комерційного вузла обліку) визначена в газових мережах зовнішнього газопостачання.
- (113) Варто зазначити, що Кодексом ГРМ не передбачено обов'язку погодження Оператором ГРМ проектною документації внутрішнього газопостачання, у випадку коли проект розроблявся (виготовлявся) Оператором ГРМ.
- (114) АТ «Рівнегаз» листом від 26.04.2024 № 33002-1-Лв-1441-0424 (вх. від 02.05.2024 № 63-01/1098) надало інформацію про кількість виготовленої та погодженої проектною документації внутрішнього газопостачання за період 2022-2023 років, якщо точка вимірювання (місце встановлення комерційного вузла обліку) була визначена в газових мережах зовнішнього газопостачання, яка зазначена нижче у таблиці 1.

Таблиця 1

(Інформація з обмеженим доступом)

- (115) Отже, інформація, зазначена у таблиці 1 свідчить, що АТ «Рівнегаз» встановлювало додаткову умову замовнику послуг з приєднання об'єкта до газорозподільної системи, а саме: необхідність погодити проектну документацію внутрішнього газопостачання у випадках, коли приєднання є стандартним і технічними умовами приєднання точка вимірювання (місце встановлення комерційного вузла обліку) визначена в газових мережах зовнішнього газопостачання, що не передбачено чинним законодавством.

- (116) Крім того, як вбачається з таблиці 1, Товариство *погоджувало* проекти внутрішнього газопостачання, якщо точка вимірювання була визначена в газових мережах зовнішнього газопостачання навіть у тих випадках, коли, власне, АТ «Рівнегаз» було розробником проектів внутрішнього газопостачання, якщо точка вимірювання була визначена в газових мережах зовнішнього газопостачання.
- (117) Варто зазначити, що відповідно до вимог Закону про ринок природного газу, Кодексу ГРМ, Методології № 3054, при приєднанні об'єкта Замовника до газорозподільної системи у всіх випадках при стандартному чи нестандартному розробляється проект внутрішнього газопостачання, а погодження проектної документації передбачено виключно у тих випадках, коли розроблення проекту внутрішнього газопостачання забезпечував замовник.
- (118) Отже, АТ «Рівнегаз» зобов'язує замовників погоджувати проектну документацію внутрішнього газопостачання, навіть у випадках, коли проект розроблявся (виготовлявся) Оператором ГРМ, що суперечить чинному законодавству.
- (119) Разом з тим, на вимогу Відділення, АТ «Рівнегаз» листом від 26.04.2024 № 33002-1-Лв-1441-0424 (вх. від 02.05.2024 № 63-01/1098), повідомило, що:

«Відповідно до абзацу 7, пункту 4, глави 2 Розділу V Кодексу «Якщо розроблення проекту зовнішнього газопостачання забезпечував замовник, зазначений проект та його кошторисна частина мають бути погоджені Оператором ГРМ, при цьому один екземпляр проекту після його погодження передається (залишається) Оператору ГРМ. Погодження проекту зовнішнього газопостачання здійснюється Оператором ГРМ у строк, що не перевищує 15 календарних днів, якщо інше не передбачено законодавством.

Також відповідно до пункту 8, глави 2 Розділу V Кодексу: «Замовник на підставі вихідних даних для проектування газових мереж внутрішнього газопостачання, визначених у технічних умовах приєднання, забезпечує в установленому законодавством порядку та за власний рахунок розроблення проекту внутрішнього газопостачання та будівництво і введення в експлуатацію газових мереж внутрішнього газопостачання від точки приєднання до власних газових приладів та пристроїв.

Якщо технічними умовами приєднання точка вимірювання (місце встановлення комерційного вузла обліку) буде визначена в газових мережах внутрішнього газопостачання, проект внутрішнього газопостачання має передбачати заходи з організації вузла обліку та кошторисну частину щодо реалізації цих заходів, а сам проект внутрішнього газопостачання в частині організації вузла обліку має бути погоджений з Оператором ГРМ. При цьому, якщо улаштування вузла обліку газу забезпечується Оператором ГРМ за рахунок плати за приєднання, то проект внутрішнього газопостачання додатково має бути погоджений з Оператором ГРМ у частині кошторису затрат на організацію вузла обліку.

Погодження здійснюється Оператором ГРМ у строк, що не перевищує 15 календарних днів, або в цей самий строк надається (за наявності) вичерпний перелік зауважень, який повинен містити посилання на конкретне положення Закону України «Про ринок природного газу», законодавства у сфері містобудівної діяльності або цього Кодексу, якому не відповідає розроблений проект» (мовою оригіналу).

- (120) Однак, пункт 4 глави 2 Розділу V Кодексу ГРМ стосується замовників, у випадку, якщо відповідно до даних опитувального листа Оператора ГРМ та поданих із заявою на приєднання документів об'єкт замовника підпадає під тип приєднання, що не є стандартним (нестандартне приєднання), а абзацом сьомим пункту 4 глави 2 Розділу V Кодексу ГРМ передбачено *погодження* проекту зовнішнього газопостачання у

випадку, якщо розроблення проєкту зовнішнього газопостачання забезпечував замовник.

- (121) Абзац другий пункту 8 глави 2 Розділу V Кодексу ГРМ передбачає погодження проєкту внутрішнього газопостачання виключно у випадку, якщо технічними умовами приєднання точка вимірювання (місце встановлення комерційного вузла обліку) буде визначена в газових мережах внутрішнього газопостачання.
- (122) Отже, як вбачається із вищезазначеної відповіді АТ «Рівнегаз», нормативно-правовими актами, на які посилається Товариство, не передбачено погодження проєкту внутрішнього газопостачання (що вимагало АТ «Рівнегаз») у випадку, якщо проєкт зовнішнього газопостачання забезпечував Оператор ГРМ, а технічними умовами приєднання точка вимірювання (місце встановлення комерційного вузла обліку) визначена в газових мережах зовнішнього газопостачання.
- (123) Як вище зазначено, відповідно до абзацу другої частини шістнадцятої статті 19¹ Закону про ринок природного газу, абзацу другого пункту 8 глави 2 Розділу V Кодексу ГРМ, погодження проєкту внутрішнього газопостачання здійснюється у тих випадках, якщо розроблення проєкту внутрішнього газопостачання забезпечував замовник і технічними умовами приєднання передбачено організацію вузла обліку (точки вимірювання) в газових мережах внутрішнього газопостачання.
- (124) У всіх зазначених в таблиці 1 випадках, АТ «Рівнегаз» погоджувало проєкти внутрішнього газопостачання, якщо точка вимірювання (місце встановлення комерційного вузла обліку) була визначена в газових мережах зовнішнього газопостачання, навіть якщо проєкт внутрішнього газопостачання виготовлявся (розроблявся) АТ «Рівнегаз», яке було Оператором газорозподільної системи в територіальних межах м. Рівне та Рівненської області, де знаходилася газорозподільна система, що перебувала у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації Товариства.
- (125) Слід зазначити, що відповідно до Наказу АТ «Рівнегаз» від 26.08.2019 (*Інформація з обмеженим доступом*), вищевказані погодження проєктів внутрішнього газопостачання (у випадках, якщо місце встановлення комерційного вузла обліку було визначене в газових мережах зовнішнього газопостачання) Товариство здійснювало на платній основі.
- (126) Листом від 26.04.2024 № 33002-1-Лв-1441-0424 (вх. від 02.05.2024 № 63-01/1098) АТ «Рівнегаз» повідомило, що здійснило приєднання до газорозподільної системи об'єкт Замовника (*Інформація з обмеженим доступом*). Відповідно до заяви-приєднання до умов договору розподілу природного газу від 13.10.2022 та акту розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін від 13.10.2022 № 169, вказаний об'єкт замовника прийнятий в експлуатацію та підключений до газової мережі внутрішнього газопостачання, споживачу присвоєно ЕІС-код.
- (127) При цьому, АТ «Рівнегаз» **30.09.2022 року** здійснило *погодження* проєкту внутрішнього газопостачання Замовника (*Інформація з обмеженим доступом*), хоча місце встановлення комерційного вузла обліку було визначене в газових мережах зовнішнього газопостачання.
- (128) Разом із тим, НКРЕКП листом від 26.10.2020 за № 11262/16/17-20 (вх. АМКУ від 27.10.2020 № 7-01/13896) надала роз'яснення з порушеного питання, а саме:
- *якщо технічними умовами приєднання точка вимірювання (місце встановлення комерційного вузла обліку) буде визначена в газових мережах внутрішнього газопостачання, проєкт внутрішнього газопостачання має передбачати заходи з організації вузла обліку та кошторисну частину щодо реалізації цих заходів, а сам*

проект внутрішнього газопостачання в частині організації вузла обліку та кошторису затрат на організацію вузла обліку має бути погоджений з Оператором ГРМ (пункт 8 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ);

- *якщо у робочому проекті передбачалося встановлення вузла обліку газу в газових мережах зовнішнього газопостачання, погодження проекту внутрішнього газопостачання Оператором ГРМ не потребується;*
 - *відповідно до абзацу другого пункту 8 Методології встановлення плати за приєднання до газотранспортних і газорозподільних систем, затвердженою постановою НКРЕКП від 24.12.2015 № 3054, плата за приєднання, що є стандартним, включає, зокрема, послугу оператора газорозподільної системи щодо встановлення в точці вимірювання вузла обліку із забезпеченням його захисту від несприятливих погодних умов та несанкціонованого доступу, а також послуги з підключення газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання і пуску газу.*
- (129) Відповідно до інформації (копій документів), наданих АТ «Рівнегаз», Товариством було виготовлено технічні умови на приєднання до газорозподільної системи від 18.04.2022 № 33002.1.2-Туп-136-0422 житлового будинку за адресою: *(Інформація з обмеженим доступом)* (зі змінами), якими передбачалося:
- тип приєднання до газових мереж є стандартним;
 - розробку проекту зовнішнього газопостачання забезпечив Оператор ГРМ;
 - точкою приєднання та місцем встановлення вузла обліку визначено межу земельної ділянки об'єкта Замовника.
- (130) Роботи з будівництва газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання за зазначеною адресою виконувало АТ «Рівнегаз» (Згідно з актом про прийняття в експлуатацію об'єкта системи газопостачання від 09.06.2022).
- (131) Враховуючи вищевикладене, оскільки в робочому проекті замовника *(Інформація з обмеженим доступом)* передбачалося встановлення вузла обліку в газових мережах зовнішнього газопостачання, тому погодження проекту внутрішнього газопостачання Оператором ГРМ не потребувалося.
- (132) Варто зазначити, що Сектор НКРЕКП в Рівненській області листом від 05.09.2022 № 41-/45ТП-22 повідомив АТ «Рівнегаз» та замовника *(Інформація з обмеженим доступом)* стосовно того, що *необґрунтоване невиконання Оператором ГРМ зобов'язання здійснити до 05.08.2022 підключення об'єкта до ГРМ свідчить, що АТ «Рівнегаз»:*
- *порушило умови підпункту 3 пункту 1 розділу III Договору від 19.04.2022 № 02A330-5730-22;*
 - *порушило вимоги, встановлені пунктом 9 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ;*
 - *не дотрималось стандарту, визначеного у абзаці вісім підпункту 1 пункту 2.2 розділу 2 Стандартів та вимог;*
 - *зобов'язане сплатити компенсацію, визначену Стандартами та вимогами.*
- (133) Таким чином, в ході розгляду цієї справи встановлено, що АТ «Рівнегаз» у період з 01.01.2022 по 31.12.2023 безпідставно та протиправно здійснювало погодження проектної документації внутрішнього газопостачання у випадках, коли встановлення вузла обліку передбачалося в газових мережах зовнішнього газопостачання, на платній основі, навіть коли розробником цих проектів було Товариство.

- (134) Отже, АТ «Рівнегаз» у період з січня 2022 по грудень 2023 року систематично встановлювало додаткову умову замовникам послуг з приєднання об'єкта до газорозподільної системи, а саме: необхідність погодження проєкту внутрішнього газопостачання з газорозподільним підприємством, тоді як, технічними умовами приєднання точка вимірювання (місце встановлення комерційного вузла обліку) визначена в газових мережах зовнішнього газопостачання, навіть у випадках, коли проєкт розроблявся (виготовлявся) Товариством, та отримувало плату за погодження цих проєктів, що в свою чергу, призводило до ущемлення інтересів споживачів (замовників послуг з приєднання) та понесення замовниками додаткових матеріальних витрат.

6. НЕМОЖЛИВІСТЬ ВЧИНЕННЯ ВІДПОВІДАЧЕМ ТАКИХ ДІЙ ЗА УМОВ ІСНУВАННЯ ЗНАЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ НА РИНКУ

- (135) Дії АТ «Рівнегаз» були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи в територіальних межах м. Рівне та Рівненської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації Товариства, адже у такому випадку споживачі послуг з приєднання до газорозподільної системи могли б відмовитись від послуг АТ «Рівнегаз», яке при приєднанні до газорозподільної системи встановлювало додаткову умову замовникам щодо здійснення погодження проєкту внутрішнього газопостачання тоді, як технічними умовами приєднання точка вимірювання (місце встановлення комерційного вузла обліку) визначена в газових мережах зовнішнього газопостачання.
- (136) За умов існування значної конкуренції на ринку така поведінка АТ «Рівнегаз» була б неможливою, оскільки, маючи зацікавленість щодо продажу свого товару — послуги з приєднання до газорозподільної системи, Товариство вживало б заходи щодо дотримання положень законодавства у сфері надання послуг з приєднання до газорозподільної системи, а також дотримання прав та інтересів замовників, які мають намір приєднатися до газорозподільної системи.
- (137) Разом з цим, за наявності значної конкуренції на ринку, замовник міг би обрати для себе іншого виконавця послуг з приєднання газорозподільної системи, який дотримується вимог чинного законодавства та не допускає ущемлення його законних інтересів.

7. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (138) Згідно з абзацом 2 частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (139) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (140) Частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

- (141) Згідно з пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (142) Враховуючи вищезазначене, дії акціонерного товариства «Оператор газорозподільної системи «Рівнегаз», які полягали у зобов'язанні замовників здійснювати погодження проєктної документації внутрішнього газопостачання у випадках, коли технічними умовами приєднання точка вимірювання (місце встановлення комерційного вузла обліку) визначена в газових мережах зовнішнього газопостачання, включаючи навіть ту проєктну документацію, яку виготовило, власне, АТ «Рівнегаз», а також отримання плати за це погодження, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи шляхом вчинення дій, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

8. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (143) АТ «Рівнегаз» на подання з попередніми висновками від 26.07.2024 № 63-03/173-П у справі № 63/9-02-65-2022 повідомило листом від 08.08.2024 № 33001-Сл-1999-0824 (вх. Відділення від 09.08.2024 № 63-01/1815), що із замовником (*Інформація з обмеженим доступом*) питання приєднання об'єкту до газорозподільних мереж врегульовано. 3 січня 2024 року АТ «Рівнегаз» не здійснює діяльність з розподілу природного газу, оскільки постановою НКРЕКП від 27.12.2023 № 2511 дію ліцензії з розподілу природного газу АТ «Рівнегаз» зупинено, усе рухоме й нерухоме майно передано новому ліцензіату – ТОВ «Газорозподільні мережі України». Тобто, наразі порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що полягало у встановленні обов'язку замовників здійснювати погодження проєктної документації внутрішнього газопостачання у випадках, коли технічними умовами приєднання точка вимірювання (місце встановлення комерційного вузла обліку) визначена в газових мережах зовнішнього газопостачання, припинено.

9. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

- (144) Таким чином, доказами, зібраними у справі № 63/9-02-65-2022 доведено, що АТ «Рівнегаз», займаючи з 01.01.2022 по 31.12.2023 монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи в територіальних (географічних) межах м. Рівне та Рівненської області, де знаходилася газорозподільна система, що перебувала у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації Товариства із часткою 100%, своїми діями, які полягали в період з 01.01.2022 по 31.12.2023 у зобов'язанні замовників здійснювати погодження проєктної документації внутрішнього газопостачання у випадках, коли технічними умовами приєднання точка вимірювання (місце встановлення комерційного вузла обліку) визначена в газових мережах зовнішнього газопостачання, включаючи навіть ту проєктну документацію, яку виготовило, власне, АТ «Рівнегаз», а також отримання плати за це погодження, вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

10. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

- (145) Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за порушення законодавства, яке передбачене пунктом 2 статті 50 цього Закону, на суб'єкта господарювання накладається штраф.
- (146) При визначенні розміру штрафу враховано:
- порушення законодавства про захист економічної конкуренції Відповідачем визнано.
- (147) *(Інформація з обмеженим доступом)*.

Відповідно до пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України» від 09.08.2023 № 3295-IX справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цим Законом, розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цим Законом.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 за № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (із змінами і доповненнями), пунктом 23 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 №5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами), Відділ досліджень і розслідувань в Рівненській області Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що акціонерне товариство «Оператор газорозподільної системи «Рівнегаз» *(Інформація з обмеженим доступом)* у період з січня 2022 року по грудень 2023 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи в територіальних (географічних) межах м. Рівне та Рівненської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації Товариства, із часткою 100 відсотків, як таке, що не мало на цьому ринку жодного конкурента.

2. Визнати дії акціонерного товариства «Оператор газорозподільної системи «Рівнегаз» *(Інформація з обмеженим доступом)* у період з січня 2022 року по грудень 2023 року, які полягали у зобов'язанні замовників здійснювати погодження проектної документації внутрішнього газопостачання у випадках, коли технічними умовами приєднання точка вимірювання (місце встановлення комерційного вузла обліку) визначена в газових мережах зовнішнього газопостачання, включаючи навіть ту проектну документацію, яку виготовило, власне, АТ «Рівнегаз», а також отримання плати за це погодження, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи шляхом вчинення дій, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за вчинення порушення, вказаного в пункті 2 резолютивної частини цього подання, накласти на акціонерне товариство «Оператор газорозподільної системи «Рівнегаз» (*Інформація з обмеженим доступом*) штраф у розмірі 34 000 (тридцять чотири тисячі) гривень.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф підлягає оплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини тринадцятої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції», протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Згідно з частиною першою статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Голова Колегії,
Голова Відділення

Олександр КРИЖАНОВСЬКИЙ